2024/2643

9.10.2024

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2024/2643,

annettu 8 päivänä lokakuuta 2024,

rajoittavista toimenpiteistä Venäjän vakautta horjuttavan toiminnan vuoksi

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 29 artiklan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Vuonna 2013 Venäjän federaation asevoimien yleisesikunnan päällikkö Valeri Gerasimov puolsi Venäjän federaation käyttämien sodankäyntityyppien muuttamista sekä poliittisten, diplomaattisten ja muiden ei-sotilaallisten toimenpiteiden käyttöä yhdessä sotilaallisen voimankäytön kanssa. Gerasimov totesi, että informaatioympäristö avaa laajoja epäsymmetrisiä mahdollisuuksia vähentää vihollisen taistelupotentiaalia.

(2) Euroopan ihmisoikeustuomioistuin totesi 21 päivänä syyskuuta 2021 asiassa Carter vastaan Venäjä antamassaan tuomiossa (20914/07), että kaksi Venäjän viranomaisten ohjauksessa tai valvonnassa toimivaa henkilöä myrkytti Aleksander Litvinenkon.

(3) Euroopan parlamentti totesi 9 päivänä maaliskuuta 2022 antamassaan päätöslauselmassa ulkomaisesta sekaantumisesta kaikkiin Euroopan unionin demokraattisiin prosesseihin ja siihen sisältyvästä disinformaatiosta, että Venäjä on levittänyt ennennäkemättömän pahantahtoista ja laajaa disinformaatiota sekä perinteisissä tiedotusvälineissä että sosiaalisen median alustoilla harhauttaakseen oman maansa kansalaisia ja kansainvälistä yhteisöä Ukrainaa vastaan aloittamansa hyökkäyssodan alla ja sen aikana. Euroopan parlamentti korosti, että Venäjä on yksi niistä maista, jotka ovat unionissa kohdistaneet häirintää toimittajiin ja hallintonsa vastustajiin.

(4) Unioni ja sen kansainväliset kumppanit tuomitsivat 10 päivänä toukokuuta 2022 jyrkästi Venäjän federaation Ukrainaa vastaan toteuttamat haitalliset kybertoimet, jotka kohdistuivat Viasatin omistamaan KA-SAT-satelliitti-verkkoon. Kyseinen kyberhyökkäys tapahtui tuntia ennen kuin Venäjä kohdisti ilman edeltävää provokaatiota perusteettoman hyökkäyksen Ukrainaan 24 päivänä helmikuuta 2022 ja sillä edistettiin siten sotilaallista hyökkäystä; tämä oli jälleen esimerkki Venäjän jatkuvasta vastuuttomasta käyttäytymisestä kybertoimintaympäristössä.

(5) Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä ”korkea edustaja”, tuomitsi 19 päivänä heinäkuuta 2022 Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan yhteydessä toteutetut haitalliset kybertoimet ja useisiin jäsenvaltioihin ja kumppaneihin kohdistetut hajautetut palvelunestohyökkäykset, joista Venäjä-myönteiset hakkeriryhmät ovat ilmoittaneet olevansa vastuussa.

(6) Euroopan unionin neuvosto totesi 21 päivänä kesäkuuta 2022 antamissaan päätelmissä, että vaikka hybridiuhkien ja -kampanjoiden määritelmät voivat vaihdella, niiden on oltava joustavia, jotta kyseisten uhkien muuttuvaan luonteeseen voidaan reagoida asianmukaisesti. Samassa yhteydessä neuvosto pani merkille komission ja Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksen raportissa ”The Landscape of Hybrid Threats: A Conceptual Model” annetut käsitteet termeille ”hybridiuhka” ja ”hybridiuhkakampanja”.

(7) Neuvosto toisti 21 päivänä kesäkuuta 2022 ja 18 päivänä heinäkuuta 2022 antamissaan päätelmissä korkealle edustajalle ja komissiolle esittämänsä kehotuksen esittää, ihmisoikeuksia ja perusvapauksia täysimääräisesti kunnioittaen, vaihtoehtoja tarkoin määritellyiksi toimenpiteiksi, joita voitaisiin toteuttaa ulkomaiseen tiedonmanipulointiin ja häirintään osallistuvia toimijoita vastaan, kun se on tarpeen yleisen järjestyksen ja turvallisuuden suojelemiseksi unionissa.

(8) Euroopan ulkosuhdehallinto julkaisi helmikuussa 2023 ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän uhkia koskevan raportin, jossa se määritteli ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän enimmäkseen laittomaksi käyttäytymismalliksi, joka uhkaa arvoja, menettelyjä ja poliittisia prosesseja tai voi vaikuttaa niihin kielteisesti. Tällainen toiminta on luonteeltaan manipuloivaa, ja sitä harjoittavat tarkoituksellisesti ja koordinoidusti valtiolliset tai valtiosta riippumattomat toimijat, mukaan lukien niiden välikädet, toimijoiden omalla alueella ja sen ulkopuolella.

(9) EU:n ja Ukrainan 24. huippukokouksen jälkeen 3 päivänä helmikuuta 2023 antamassaan julkilausumassa unioni vahvisti jälleen solidaarisuutensa Ukrainalle hybridiuhkien ja kyberhyökkäysten torjunnassa ja sitoutui jatkamaan tukeaan tältä osin. Unioni ja Ukraina totesivat, että on tärkeää vahvistaa yhteistyötä Venäjän valtiojohtoisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän, myös disinformaation, torjumiseksi sekä häiriönsietokyvyn parantamiseksi Ukrainan digitalisaatiossa.

(10) Euroopan parlamentti korosti 1 päivänä kesäkuuta 2023 antamassaan päätöslauselmassa ulkomaisesta sekaantumisesta kaikkiin unionin demokraattisiin prosesseihin ja siihen sisältyvästä disinformaatiosta, että Venäjä käyttää monia erilaisia häirintämenetelmiä, jotka ovat osa laajempaa strategiaa, jolla pyritään vahingoittamaan, hämmentämään, pelottamaan, heikentämään ja jakamaan jäsenvaltioita ja sen naapurustoa.

(11) Eurooppa-neuvosto tuomitsi 14 ja 15 päivänä joulukuuta 2023 antamissaan päätelmissä kaikki hybridihyökkäykset, myös kolmansien maiden harjoittaman muuttajien välineellistämisen poliittisiin tarkoituksiin, ja totesi päättäneensä jatkossakin varmistaa, että unionin ulkorajoja valvotaan tehokkaasti. Eurooppa-neuvosto korosti, että unioni aikoo päättäväisesti torjua sen ulkorajoilla meneillään olevat, Venäjän federaation käynnistämät hybridihyökkäykset.

(12) Eurooppa-neuvosto korosti 17 ja 18 päivänä huhtikuuta 2024 antamissaan päätelmissä europarlamenttivaalien yhteydessä, että unioni ja sen jäsenvaltiot aikovat määrätietoisesti rajoittaa ulkomaisesta tiedonmanipuloinnista ja vaaliprosesseihin sekaantumisesta aiheutuvia riskejä.

(13) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1359 ([1]) 1 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettu muuttajien välineellistäminen on omiaan vaarantamaan jäsenvaltion keskeiset tehtävät, mukaan lukien yleisen järjestyksen ylläpitämisen tai sen kansallisen turvallisuuden takaamisen.

(14) Neuvosto totesi 21 päivänä toukokuuta 2024 antamissaan päätelmissä, että valtiolliset ja valtiosta riippumattomat toimijat käyttävät yhä enemmän hybriditaktiikoita, mikä muodostaa kasvavan uhan unionin, sen jäsenvaltioiden ja sen kumppaneiden turvallisuudelle, ja kehotti unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita tehostamaan toimia, joilla seurataan ulkomaisten toimijoiden pyrkimyksiä puuttua unionin demokraattiseen prosessiin.

(15) Eurooppa-neuvosto tuomitsi 27 päivänä kesäkuuta 2024 antamissaan päätelmissä jyrkästi kaikentyyppiset Euroopan unioniin sekä sen jäsenvaltioihin ja kumppaneihin yhä enenevässä määrin kohdistuvat hybriditoimet, mukaan lukien pelottelu, sabotaasi, kumouksellinen toiminta, ulkomainen tiedonmanipulointi ja häirintä, disinformaatio, haitalliset kybertoimet ja kolmansien maiden harjoittama maahanmuuttajien välineellistäminen, ja korosti, että Venäjä on tehostanut kampanjaansa uusilla aktiivisilla operaatioilla Euroopan maaperällä. Eurooppa-neuvosto kehotti neuvostoa muun muassa jatkamaan työtä hybridiuhkiin liittyvän uuden pakotejärjestelmän ottamiseksi käyttöön.

(16) Kun otetaan huomioon tilanteen vakavuus, rajoittavia toimenpiteitä olisi määrättävä henkilöille, yhteisöille tai elimille, jotka ovat vastuussa sellaisten Venäjän federaation hallituksen toimien tai politiikkojen täytäntöönpanosta tai tukemisesta, jotka heikentävät tai uhkaavat tai uhkaavat unionin perusarvoja ja sen turvallisuutta, itsenäisyyttä ja koskemattomuutta sekä sen jäsenvaltioiden, kansainvälisten järjestöjen tai kolmansien maiden vakautta, turvallisuutta tai itsenäisyyttä taikka jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden suvereniteettia. Tällaisilla kohdennetuilla rajoittavilla toimenpiteillä pyritään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä ”SEU”, 21 artiklassa vahvistettuihin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteisiin, edistetään unionia toimintaa, jonka tavoitteena on turvata unionin arvot, perusedut, turvallisuus, riippumattomuus ja koskemattomuus, lujittaa ja tukea demokratiaa, oikeusvaltiota, ihmisoikeuksia ja kansainvälisen oikeuden periaatteita sekä estää konfliktit ja lujittaa kansainvälistä turvallisuutta SEU 21 artiklan 2 kohdan a–c alakohdan mukaisesti.

(17) Tällaiset toimenpiteet ovat Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettujen perusoikeuksien ja -vapauksien, erityisesti sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden, elinkeinovapauden ja omistusoikeuden, sellaisina kuin ne on tunnustettu perusoikeuskirjan 11, 16 ja 17 artiklassa, mukaisia. Tällaiset toimet eivät erityisesti vaikuta velvollisuuteen kunnioittaa oikeuksia, vapauksia ja periaatteita, joihin viitataan SEU 6 artiklassa sekä perusoikeuskirjassa ja jäsenvaltioiden perustuslaeissa, niiden soveltamisalojen mukaisesti.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1359, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, muuttoliikkeeseen ja turvapaikanhakuun liittyviin kriisitilanteisiin ja ylivoimaisen esteen tilanteisiin vastaamisesta ja asetuksen (EU) 2021/1147 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

(18) Jotta voidaan lisätä yhtenäisyyttä unionin rajoittavien toimenpiteiden järjestelmien kesken sekä YK:n turvallisuusneuvoston tai sen pakotekomiteoiden hyväksymien rajoittavien toimenpiteiden järjestelmien kanssa ja varmistaa humanitaarisen avun oikea-aikainen toimittaminen tai tukea ihmisten perustarpeita tukevia muita toimia, on syytä ottaa käyttöön vapautus tämän päätöksen mukaisesti nimettyihin luonnollisiin henkilöihin, oikeushenkilöihin, yhteisöihin tai elimiin sovellettavista varojen jäädyttämistä koskevista toimenpiteistä sekä varojen ja taloudellisten resurssien asettamista tämän päätöksen nojalla luetteloon merkittyjen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville koskevista rajoituksista YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 2664 (2022) tarkoitettujen toimijoiden hyväksi, niiden järjestöjen ja virastojen hyväksi, joille unioni on myöntänyt humanitaarisen kumppanuuden todistuksen, niiden järjestöjen ja virastojen hyväksi, jotka jäsenvaltio on sertifioinut tai tunnustanut, ja jäsenvaltioiden erityisvirastojen hyväksi. Lisäksi neuvosto katsoo, että olisi otettava käyttöön poikkeusmekanismi niiden humanitaarisiin toimiin osallistuvien järjestöjen ja toimijoiden osalta, joihin ei voida soveltaa kyseistä vapautusta. Lisäksi neuvosto katsoo, että niiden humanitaarisiin toimiin osallistuvien järjestöjen ja toimijoiden osalta, joiden hyväksi ei voida soveltaa kyseistä humanitaarista vapautusta, olisi sovellettava poikkeusmekanismia. Neuvosto katsoo myös, että vapautuksen sijasta olisi sovellettava poikkeusmekanismia tapauksissa, joissa neuvosto on todennut, että kansallisten toimivaltaisten viranomaisten suorittama valvonta on tarpeen, koska on olemassa suurempi riski siitä, että myönnettyjä varoja tai taloudellisia resursseja käytetään väärin muihin tarkoituksiin kuin humanitaariseen apuun.

(19) Unionin lisätoimet ovat tarpeen tiettyjen toimenpiteiden panemiseksi täytäntöön,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toteuttava tarvittavat toimenpiteet estääkseen sellaisten liitteessä lueteltujen luonnollisten henkilöiden tulo alueelleen tai kauttakulku alueensa kautta, jotka

a) ovat vastuussa sellaisista Venäjän federaation hallituksen toimista tai politiikoista tai panevat täytäntöön tai tukevat sellaisia Venäjän federaation hallituksen toimia tai politiikkoja, jotka heikentävät tai uhkaavat demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta, vakautta tai turvallisuutta unionissa tai yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa, kansainvälisessä järjestössä tai kolmannessa maassa taikka heikentävät tai uhkaavat yhden tai useamman sen jäsenvaltion taikka kolmannen valtion suvereniteettia tai itsenäisyyttä, tai jotka hyötyvät niistä, jollakin seuraavista toimista:

   i) demokraattisen poliittisen prosessin estämisen tai horjuttamisen suunnittelu, johtaminen, niihin osallistuminen suoraan tai välillisesti tai niiden helpottaminen muulla tavoin, mukaan lukien vaalien, kansanäänestysten tai muiden demokraattisten ilmaisujen järjestämistä, estämällä tai vaikeuttamalla taikka yrittämällä kaataa perustuslaillinen järjestys tai horjuttaa sen vakautta;

   ii) väkivaltaisten mielenosoitusten suunnittelu, johtaminen, niihin osallistuminen suoraan tai välillisesti tai niiden tukeminen tai niiden helpottaminen muulla tavoin;

   iii) väkivallantekojen suunnittelu, johtaminen, niihin osallistuminen suoraan tai välillisesti tai niiden tukeminen tai niiden helpottaminen muulla tavoin, mukaan lukien toimet Venäjän federaation toimia tai politiikkoja kritisoivien henkilöiden vaientamiseksi, pelottelemiseksi tai pakottamiseksi tai heihin kohdistettujen toteuttamiseksi;

   iv) koordinoidun tiedonmanipuloinnin ja häirinnän käytön suunnittelu, johtaminen, siihen osallistuminen suoraan tai välillisesti, tukeminen tai helpottaminen muulla tavoin;

   v) sellaisten toimien suunnittelu, johtaminen, niihin osallistuminen suoraan tai välillisesti, tukeminen tai helpottaminen muulla tavoin, jotka kohdistuvat demokraattisten instituutioiden toimintaan, taloudelliseen toiminnan tai yleishyödyllisiin palveluihin, myös käyttämällä laitonta maahantuloa jäsenvaltion alueelle, mukaan lukien sen ilmatila, tai joiden tarkoituksena on häiritä, vahingoittaa tai tuhota muun muassa sabotaasin tai osana hybriditoimia toteuttavien haitallisten kybertoimien avulla kriittistä infrastruktuuria, mukaan lukien merenalainen infrastruktuuri;

   vi) asetuksen (EU) 2024/1359 1 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitetun muuttajien välineellistämisen suunnittelu, johtaminen, siihen osallistuminen suoraan tai välillisesti, tukeminen tai helpottaminen muulla tavoin;

   vii) aseellisen konfliktin, epävakauden tai turvattomuuden hyödyntäminen, mukaan lukien luonnonvarojen ja luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laiton hyödyntäminen tai kauppa kolmannessa maassa;

   viii) aseelliseen konfliktiin yllyttäminen tai sen edistäminen kolmannessa maassa;

b) ovat lähellä a alakohdan mukaisesti luetteloon merkittyjä luonnollisia henkilöitä;

c) tukevat a alakohdassa tarkoitettuihin toimiin osallistuvia luonnollisia henkilöitä.

2. Edellä oleva 1 kohta ei velvoita jäsenvaltiota kieltämään omien kansalaistensa pääsyä alueelleen.

3. Edellä oleva 1 kohta ei vaikuta tapauksiin, joissa jokin kansainvälisen oikeuden velvoite sitoo jäsenvaltiota, etenkin

a) kansainvälisen hallitustenvälisen järjestön isäntämaana;

b) Yhdistyneiden kansakuntien, jäljempänä ”YK”, koolle kutsuman tai sen puitteissa järjestettävän kansainvälisen konferenssin isäntämaana;

c) erioikeuksia ja vapauksia koskevan monenvälisen sopimuksen nojalla; tai

d) Pyhän istuimen (Vatikaanivaltio) ja Italian välillä vuonna 1929 tehdyn sopimuksen (lateraanisopimus) nojalla.

4. Edellä olevaa 3 kohtaa sovelletaan myös silloin, kun jäsenvaltio toimii Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön, jäljempänä ”Etyj”, isäntämaana.

5. Neuvostolle on asianmukaisesti ilmoitettava kaikista tapauksista, joissa jäsenvaltio myöntää vapautuksen 3 tai 4 kohdan nojalla.

6. Jäsenvaltiot voivat myöntää vapautuksen 1 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä, jos matkustaminen on perusteltua pakottavista humanitaarisista syistä tai sellaisiin hallitustenvälisiin kokouksiin tai unionin järjestämiin tai isännöimiin kokouksiin taikka Etyjin puheenjohtajavaltiona toimivan jäsenvaltion isännöimiin kokouksiin osallistumiseksi, joissa käydään kyseisten toimenpiteiden poliittisia tavoitteita välittömästi tukevaa poliittista vuoropuhelua.

7. Jäsenvaltiot voivat myös myöntää vapautuksia 1 kohdan nojalla käyttöön otetuista toimenpiteistä, jos maahantulo tai kauttakulku on tarpeen oikeusprosessin, luovuttamismenettelyt mukaan luettuina, päätökseen saattamiseksi.

8. Jäsenvaltion, joka haluaa myöntää 6 tai 7 kohdassa tarkoitettuja vapautuksia, on ilmoitettava siitä neuvostolle kirjallisesti. Vapautus on katsottava myönnetyksi, jollei yksi tai useampi neuvoston jäsen esitä kirjallista vastalausetta kahden työpäivän kuluessa ehdotettua vapautusta koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Jos yksi tai useampi neuvoston jäsen esittää vastalauseen, neuvosto voi määräenemmistöllä päättää myöntää ehdotetun vapautuksen.

9. Jos jäsenvaltio sallii 3, 4, 6, 7 tai 8 kohdan nojalla liitteessä luetellun henkilön pääsyn alueelleen tai kauttakulun alueensa kautta, kyseinen lupa koskee ainoastaan sitä tarkoitusta, johon se on myönnetty, ja asianomaisia henkilöitä.

2 artikla

1. Jäädytetään kaikki sellaisille liitteessä luetelluille luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille kuuluvat taikka näiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit, jotka

a) ovat vastuussa sellaisista Venäjän federaation hallituksen toimista tai politiikoista tai panevat täytäntöön tai tukevat sellaisia Venäjän federaation hallituksen toimia tai politiikkoja, jotka heikentävät tai uhkaavat demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta, vakautta tai turvallisuutta unionissa tai yhdessä tai useammassa sen jäsenvaltiossa, kansainvälisessä järjestössä tai kolmannessa maassa, taikka heikentävät tai uhkaavat yhden tai useamman sen jäsenvaltion taikka kolmannen maan suvereniteettia tai itsenäisyyttä, tai jotka hyötyvät niistä, jollakin seuraavista toimista:

   i) demokraattisen poliittisen prosessin estämisen tai horjuttamisen suunnittelu, johtaminen, niihin osallistuminen suoraan tai välillisesti tai niiden helpottaminen muulla tavoin, mukaan lukien vaalien, kansanäänestysten tai muiden demokraattisten ilmaisujen järjestämistä estämällä tai vaikeuttamalla taikka yrittämällä kaataa perustuslaillinen järjestys tai horjuttaa sen vakautta;

   ii) väkivaltaisten mielenosoitusten suunnittelu, johtaminen, niihin osallistuminen suoraan tai välillisesti, tukeminen tai helpottaminen muulla tavoin;

iii) väkivallantekojen suunnittelu, johtaminen, niihin osallistuminen suoraan tai välillisesti tai niiden tukeminen tai niiden helpottaminen muulla tavoin, mukaan lukien toimet Venäjän federaation toimia tai politiikkoja kritisoivien henkilöiden vaientamiseksi, pelottelemiseksi, pakottamiseksi tai heihin kohdistettujen kostotoimien toteuttamiseksi;

iv) koordinoidun tiedonmanipuloinnin ja häirinnän käytön suunnittelu, johtaminen, siihen osallistuminen suoraan tai välillisesti, tukeminen tai helpottaminen muulla tavoin;

v) sellaisten toimien suunnittelu, johtaminen, niihin osallistuminen suoraan tai välillisesti, tukeminen tai helpottaminen muulla tavoin, jotka kohdistuvat demokraattisten instituutioiden toimintaan, taloudelliseen toimintaan tai yleishyödyllisiin palveluihin, myös käyttämällä laitonta maahantuloa jäsenvaltion alueelle, mukaan lukien sen ilmatila, tai joiden tarkoituksena on häiritä, vahingoittaa tai tuhota muun muassa sabotaasin tai osana hybriditoimia toteuttavien haitallisten kybertoimien avulla kriittistä infrastruktuuria, mukaan lukien merenalainen infrastruktuuri;

vi) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1147 muuttamisesta annetun asetuksen (EU) 2024/1359 1 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitetun muuttajien välineellistämisen suunnittelu, johtaminen, siihen osallistuminen suoraan tai välillisesti tai sen tukeminen tai sen helpottaminen muulla tavoin;

vii) aseellisen konfliktin, epävakauden tai turvattomuuden hyödyntäminen, mukaan lukien luonnonvarojen ja luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laiton hyödyntäminen tai kauppa kolmannessa maassa;

viii) aseelliseen konfliktiin yllyttäminen tai sen edistäminen kolmannessa maassa;

b) ovat lähellä a alakohdan mukaisesti luetteloon merkittyjä luonnollisia henkilöitä, oikeushenkilöitä, yhteisöjä tai elimiä;

c) tukevat a alakohdassa tarkoitettuihin toimiin osallistuvia luonnollisia henkilöitä, oikeushenkilöitä, yhteisöjä tai elimiä tai hyötyvät niistä.

2. Mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei saa suoraan tai välillisesti asettaa liitteessä lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi.

3. Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää luvan tiettyjen jäädytettyjen varojen tai taloudellisten resurssien vapauttamiseen tai tiettyjen varojen tai taloudellisten resurssien asettamiseen saataville asianmukaisiksi katsominsa ehdoin ja todettuaan, että asianomaiset varat tai taloudelliset resurssit

a) ovat tarpeen liitteessä lueteltujen henkilöiden ja heidän huollettavinaan olevien perheenjäsenten perustarpeiden tyydyttämiseksi, mukaan lukien maksut, jotka aiheutuvat elintarvikkeiden hankinnasta, vuokrasta tai asuntolainasta, lääkkeistä ja sairaanhoidosta, veroista, vakuutusmaksuista ja julkisten palvelujen käytöstä;

b) on tarkoitettu yksinomaan oikeudellisiin palveluihin liittyvien kohtuullisten palkkioiden maksamiseen ja kyseisistä palveluista aiheutuneiden kulujen korvaamiseen;

c) on tarkoitettu yksinomaan jäädytettyjen varojen tai taloudellisten resurssien tavanomaisesta säilyttämisestä tai hoidosta aiheutuvien palkkioiden tai palvelumaksujen maksamiseen;

d) ovat tarpeen poikkeuksellisia menoja varten edellyttäen, että toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja komissiolle vähintään kaksi viikkoa ennen erityisen luvan antamista perusteet, joiden nojalla se katsoo, että lupa olisi annettava;

e) on määrä maksaa kansainvälisen oikeuden mukaisesti koskemattomuutta nauttivan diplomaatti- tai konsuliedustuston tai kansainvälisen järjestön tilille tai tililtä, siinä määrin kuin tällaiset maksut on tarkoitettu käytettäviksi kyseisen diplomaatti- tai konsuliedustuston tai kansainvälisen järjestön virallisiin tarkoituksiin;

f) ovat tarpeen kansainvälisen oikeuden mukaisesti koskemattomuutta nauttivien unionin ja jäsenvaltioiden tai kumppanimaiden diplomaatti- ja konsuliedustustojen, mukaan lukien suurlähetystöt ja muut edustustot, tai kansainvälisten järjestöjen toiminnalle Venäjällä; tai

g) ovat tarpeen, jotta unionin teleoperaattorit voivat tarjota sähköisiä viestintäpalveluja ja jotta voidaan tarjota tällaisten sähköisten viestintäpalvelujen toiminnan, ylläpidon ja turvallisuuden edellyttämiä liitännäistoimintoja ja -palveluja.

4. Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle mahdollisesta 3 kohdan nojalla myönnetystä luvasta kahden viikon kuluessa kyseisen luvan myöntämisestä.

5. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia tiettyjen jäädytettyjen varojen tai taloudellisten resurssien vapauttamisen, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) varoihin tai taloudellisiin resursseihin kohdistuu välimiesoikeuden päätös, joka on annettu ennen sitä päivää, jona 1 kohdassa tarkoitettu henkilö, yhteisö tai elin on merkitty liitteessä olevaan luetteloon, tai unionissa annettu tuomioistuimen tai viranomaisen päätös tai asianomaisessa jäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoinen tuomioistuimen päätös, joka on annettu ennen kyseistä päivää tai sen jälkeen;

b) varoja tai taloudellisia resursseja käytetään yksinomaan kattamaan tällaisella päätöksellä turvatut tai vahvistetut vaateet niiden sovellettavien lakien ja määräysten asettamissa rajoissa, joita sovelletaan sellaisten henkilöiden oikeuksiin, joilla on tällaisia vaateita;

c) päätöstä ei ole annettu liitteessä luetellun luonnollisen henkilön, oikeushenkilön, yhteisön tai elimen eduksi; ja

d) päätöksen tunnustaminen ei ole asianomaisen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteiden vastaista.

6. Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle mahdollisesta 5 kohdan nojalla myönnetystä luvasta kahden viikon kuluessa kyseisen luvan myöntämisestä.

7. Edellä oleva 1 kohta ei estä luetteloon merkittyä luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, yhteisöä tai elintä suorittamasta maksua, joka johtuu sopimuksesta, joka on tehty ennen sitä päivää, jolloin tällainen luonnollinen henkilö, oikeushenkilö, yhteisö tai elin merkittiin liitteessä olevaan luetteloon, edellyttäen, että asianomainen jäsenvaltio on todennut, että 1 kohdassa tarkoitettu luonnollinen henkilö, oikeushenkilö, yhteisö tai elin ei ole suoraan tai välillisesti maksun saaja.

8. Edellä olevaa 2 kohtaa ei sovelleta seuraaviin jäädytetyille tileille lisättäviin määriin:

a) kyseisistä tileistä kertyvät korkotulot tai muut tuotot;

b) sellaisista sopimuksista tai velvoitteista johtuvat maksut, jotka on tehty tai jotka ovat syntyneet ennen sitä päivää, josta lähtien kyseisiin tileihin sovelletaan 1 ja 2 kohdassa säädettyjä toimenpiteitä; tai

c) unionissa annettujen tai asianomaisessa jäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoisten tuomioistuimen, hallintoviranomaisen tai välimiesoikeuden päätösten perusteella suoritettavat maksut,

edellyttäen, että tällaisiin korkoihin, muihin tuottoihin ja maksuihin sovelletaan edelleen 1 kohdassa säädettyjä toimenpiteitä.

3 artikla

1. Edellä olevia 2 artiklan 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta sellaisten varojen, muun rahoitusomaisuuden tai taloudellisten resurssien toimittamiseen, käsittelyyn ja maksamiseen taikka sellaisten tavaroiden ja palvelujen toimittamiseen, jotka ovat tarpeen humanitaarisen avun oikea-aikaisen toimittamisen varmistamiseksi tai ihmisten perustarpeita tukevien muiden toimien tukemiseksi silloin, kun tällaista apua antavat tai muita toimia toteuttavat seuraavat tahot:

a) YK, mukaan lukien sen ohjelmat, rahastot ja muut elimet sekä sen erityisjärjestöt ja niihin liittyvät järjestöt;

b) kansainväliset järjestöt;

c) humanitaariset järjestöt, joilla on tarkkailija-asema YK:n yleiskokouksessa, ja kyseisten humanitaaristen järjestöjen jäsenet;

d) kahden- tai monenvälisesti rahoitetut valtioista riippumattomat järjestöt, jotka osallistuvat YK:n humanitaarisen avun suunnitelmiin, YK:n pakolaisia koskeviin toimintasuunnitelmiin, muihin YK:n vetoomuksiin tai YK:n humanitaarisen avun koordinointitoimiston koordinoimiin humanitaarisiin klustereihin;

e) järjestöt ja virastot, joille unioni on myöntänyt humanitaarisen kumppanuuden todistuksen tai jotka jäsenvaltio on sertifioinut tai tunnustanut kansallisten menettelyjen mukaisesti;

f) jäsenvaltioiden erityisvirastot; tai

g) a–f alakohdassa tarkoitettujen tahojen työntekijät, avustuksensaajat, alajärjestöt tai täytäntöönpanokumppanit silloin ja siinä määrin kuin ne toimivat kyseisissä tehtävissä.

2. Edellä 1 kohdassa säädettyä vapautusta ei sovelleta liitteessä I asteriskilla merkittyihin luonnollisiin henkilöihin, oikeushenkilöihin, yhteisöihin tai elimiin.

3. Poiketen siitä, mitä 2 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää luvan tiettyjen jäädytettyjen varojen tai taloudellisten resurssien vapauttamiseen tai tiettyjen varojen tai taloudellisten resurssien saataville asettamiseen asianmukaisiksi katsominsa ehdoin todettuaan, että tällaisia varoja tai taloudellisia resursseja tarvitaan humanitaarisen avun oikea-aikaiseen toimittamiseen tai ihmisten perustarpeita tukevien muiden toimien tukemiseen., sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

4. Jos toimivaltainen viranomainen ei anna kielteistä päätöstä, esitä tietopyyntöä tai anna lisäaikaa koskevaa ilmoitusta viiden työpäivän kuluessa 1 kohdan mukaisen lupapyynnön vastaanottamispäivästä, kyseinen lupa katsotaan myönnetyksi.

5. Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle mahdollisesta tämän artiklan nojalla myönnetystä luvasta neljän viikon kuluessa kyseisen luvan myöntämisestä.

4 artikla

1. Neuvosto tekee yksimielisesti päätöksen liitteessä olevan luettelon laatimisesta ja muuttamisesta jäsenvaltion tai unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä ”korkea edustaja”, ehdotuksesta.

2. Neuvosto antaa 1 kohdan nojalla tehdyn päätöksen ja luetteloon merkitsemisen perusteet tiedoksi asianomaiselle luonnolliselle henkilölle, oikeushenkilölle, yhteisölle tai elimelle joko suoraan, jos osoite on tiedossa, tai julkaisemalla ilmoituksen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja antaa tällaiselle luonnolliselle henkilölle, oikeushenkilölle, yhteisölle tai elimelle mahdollisuuden esittää huomautuksia.

3. Jos esitetään huomautuksia tai olennaista uutta näyttöä, neuvosto tarkastelee 1 kohdan nojalla tehtyä päätöstä uudelleen ja ilmoittaa asiasta asianomaiselle luonnolliselle henkilölle, oikeushenkilölle, yhteisölle tai elimelle.

5 artikla

1. Liitteeseen sisällytetään 1 ja 2 artiklassa tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen ja elinten luetteloon merkitsemisen perusteet.

2. Liite sisältää tiedot, jotka ovat tarpeen asianomaisten luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten tunnistamiseksi, jos kyseiset tiedot ovat saatavilla. Luonnollisten henkilöiden osalta tällaisia tietoja voivat olla nimet ja peitenimet; syntymäaika ja -paikka; kansalaisuus; passin ja henkilökortin numerot; sukupuoli; osoite, jos se on tiedossa; sekä toimi tai ammatti. Oikeushenkilöiden, yhteisöjen ja elimien osalta tällaisia tietoja voivat olla nimet; rekisteröintiaika ja -paikka; rekisteröintinumero ja toimipaikka.

6 artikla

1. Neuvosto ja korkea edustaja voivat käsitellä henkilötietoja suorittaakseen tämän päätöksen mukaiset tehtävänsä, erityisesti

a) neuvoston osalta liitteen laatiminen ja muuttaminen;

b) korkean edustajan osalta liitteen muutosten valmistelu.

2. Neuvosto ja korkea edustaja voivat tarvittaessa käsitellä luetteloon merkittyjen luonnollisten henkilöiden tekemiin rikoksiin ja heille annettuihin tuomioihin tai heitä koskeviin turvatoimenpiteisiin liittyviä asiaankuuluvia tietoja vain siinä määrin kuin tällainen käsittely on tarpeen liitteen laatimista varten.

3. Tämän päätöksen soveltamiseksi neuvosto ja korkea edustaja nimetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 ([2]) 3 artiklan 8 alakohdassa tarkoitetuiksi ”rekisterinpitäjiksi”, jotta voidaan varmistaa, että asianomaiset luonnolliset henkilöt voivat käyttää kyseisen asetuksen mukaisia oikeuksiaan.

7 artikla

1. Sellaiseen sopimukseen tai liiketoimeen liittyviä vaateita, jonka toteuttamiseen ovat vaikuttaneet suoraan tai välillisesti, kokonaan tai osittain, toimenpiteet, jotka on otettu käyttöön tämän päätöksen nojalla, mukaan lukien korvausvaateet tai muut senkaltaiset vaateet, kuten hyvitysvaatimukset tai vakuuteen perustuvat vaatimukset, erityisesti joukkolainan, vakuuden tai korvauksen, etenkin missä tahansa muodossa olevan rahallisen vakuuden tai rahallisen korvauksen, jatkamista tai maksamista koskevat vaateet, ei oteta huomioon, jos vaateiden esittää

a) liitteessä lueteltu luonnollinen henkilö, oikeushenkilö, yhteisö tai elin;

b) luonnollinen henkilö, oikeushenkilö, yhteisö tai elin, joka toimii a alakohdassa tarkoitetun luonnollisen henkilön, oikeushenkilön, yhteisön tai elimen välityksellä tai puolesta.

2. Kaikissa vaateen täytäntöönpanoa koskevissa menettelyissä todistustaakka sen osoittamiseksi, ettei vaateen täyttämistä ole kielletty 1 kohdassa, kuuluu sille luonnolliselle henkilölle, oikeushenkilölle, ryhmälle, yhteisölle tai elimelle, joka vaatii kyseisen vaateen täytäntöönpanoa.

3. Tämä artikla ei vaikuta 1 kohdassa tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, ryhmien, yhteisöjen ja elinten oikeuteen saattaa sopimusvelvoitteiden täyttämättä jättämisen lainmukaisuus oikeuden tutkittavaksi tämän päätöksen mukaisesti.

8 artikla

Kielletään tietoinen tai tarkoituksellinen osallistuminen toimintaan, jonka tavoitteena tai seurauksena on tässä päätöksessä säädettyjen kieltojen kiertäminen, mukaan lukien osallistuminen tällaiseen toimintaan pyrkimättä tarkoituksellisesti kyseiseen tavoitteeseen tai seuraukseen, mutta tietoisena siitä, että osallistumisella voi olla kyseinen tavoite tai vaikutus, ja hyväksytään tämä mahdollisuus.

9 artikla

Jotta tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet olisivat mahdollisimman tehokkaita, unioni rohkaisee kolmansia valtioita hyväksymään rajoittavia toimenpiteitä, jotka ovat samankaltaisia kuin tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet.

10 artikla

Tätä päätöstä sovelletaan 9 päivään lokakuuta 2025.

Tätä päätöstä tarkastellaan jatkuvasti uudelleen. Sen voimassaoloa jatketaan tai sitä muutetaan tarvittaessa, jos neuvosto katsoo, ettei sen tavoitteita ole saavutettu.

Edellä olevan 3 artiklassa tarkoitettuja vapautuksia, jotka koskevat 2 artiklan 1 ja 2 kohtaa, tarkastellaan uudelleen säännöllisin väliajoin ja vähintään 12 kuukauden välein tai jonkin jäsenvaltion, korkean edustajan tai komission kiireellisestä pyynnöstä olosuhteiden perustavanlaatuisen muutoksen jälkeen.

11 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Luxemburgissa 8 päivänä lokakuuta 2024.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

VARGA M.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

LIITE

Luettelo 1 artiklan 1 kohdassa ja 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista luonnollisista henkilöistä, oikeushenkilöistä, yhteisöistä ja elimistä

(…)